מהדורה למורה – גלגל הפתיחות – פתיחה, סוף ותפנית (חנ״מ)

דף התרגול מלווה את גלגל הפתיחות: מזהים פתיחה, סוף ותפנית, מתאימים משפט לסוגה, ממשיכים פתיחה וכותבים אמצע בין פתיחה לסוף. מתאים לעבודה עצמית אחרי הקרנת הגלגל בכיתה.

מסלול חנ״מ: גרסת חנ״מ: פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בכל שאלה, מחסן מילים להשלמות, גופן גדול ושורות רחבות. להקריא בקול, בלי הגבלת זמן, לאפשר מענה בעל־פה. אחרי שתי טעויות לתת רמז מכוון (לא את התשובה).

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	״המפה נקרעה בדיוק במקום שבו היה מסומן האוצר.״ – איזה סוג משפט זה?	א – משפט פתיחה
2	״המפתח היה כל הזמן בכיס של המעיל שלי.״ – איזה סוג משפט זה?	ב – משפט סיום
3	״ופתאום התחיל לרדת שלג, באמצע הקיץ.״ – איזה סוג משפט זה?	ג – משפט תפנית לאמצע
4	משפט תפנית מתחיל לעתים קרובות במילים ״ופתאום״ או ״אבל אז״.	נכון

#	שאלה	תשובה / כיוון
5	המשפט שפותח את הסיפור ומושך את הקורא להמשיך נקרא ____.	פתיחה
6	התאימו כל משפט פתיחה לסוגה שלו.	1–ב, 2–ג, 3–א, 4–ד
7	מיינו את המשפטים: פתיחה או סוף?	פתיחה: מישהו החליף בלילה את כל השלטים ברחוב שלנו., כשהסופה הגיעה, העורבים כבר עזבו., אחותי החורגת ואני הסכמנו רק על דבר אחד. | סוף: והחללית נחתה, בדיוק בחצר של בית הספר., הדבורים חזרו, וגם הפרחים., ומאז, לשולחן שלנו יש כיסא נוסף.
8	המשיכו את הפתיחה "בבוקר מצאה רפאלה פתק מודבק על הדלת, ועליו רק שלוש מילים: אל תפתחי אותה." – כתבו 3 משפטים שבאים מיד אחריה.	המשך שמתחבר לפתק: מה רפאלה מרגישה, מה היא עושה, רמז לסוד.
9	"פתיחה וסוף – כתבו את האמצע": הפתיחה – "המפה נקרעה בדיוק במקום שבו היה מסומן האוצר." הסוף – "על הפסגה, במקום אוצר, חיכה לנו פתק בכתב היד של סבא." כתבו את אמצע הסיפור (בעיה, ניסיונות, שיא).	אמצע הגיוני שמחבר בין המפה הקרועה לבין הפתק של סבא; בעיה, לפחות ניסיון אחד, שיא; מילות קישור של זמן (אחר כך, לפתע, לבסוף).

כרטיס יציאה – כיוון

תשובה אישית; משפט הפתיחה צריך ליצור סקרנות.

הדף מתאים לעמוד "גלגל הפתיחות – פתיחה, סוף ותפנית" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

גלגל הפתיחות – פתיחה, סוף ותפנית – דף התלמיד/ה

מסלול: חנ״מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

אפשר לבקש מהמורה להקריא כל שאלה. אין הגבלת זמן. מותר לענות בעל־פה או לסמן.

חלק א׳ – פתיחה, סוף או תפנית?

קראו. סמנו תשובה אחת.

מחסן מילים: פתיחה

1. ״המפה נקרעה בדיוק במקום שבו היה מסומן האוצר.״ – איזה סוג משפט זה?

א) משפט פתיחה ב) משפט סיום ג) משפט תפנית לאמצע

2. ״המפתח היה כל הזמן בכיס של המעיל שלי.״ – איזה סוג משפט זה?

א) משפט פתיחה ב) משפט סיום ג) משפט תפנית לאמצע

3. ״ופתאום התחיל לרדת שלג, באמצע הקיץ.״ – איזה סוג משפט זה?

א) משפט פתיחה ב) משפט סיום ג) משפט תפנית לאמצע

4. משפט תפנית מתחיל לעתים קרובות במילים ״ופתאום״ או ״אבל אז״. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

5. המשפט שפותח את הסיפור ומושך את הקורא להמשיך נקרא _____.

חלק ב׳ – סוגות ומשפטים

מתחו קו או כתבו אות.

6. התאימו כל משפט פתיחה לסוגה שלו.

#		האות שלי		התאמה
1	השעון בכיכר עצר בדיוק בשבע ושבע דקות.	____	א	הומור
2	בעיר שלנו גשם יורד רק בהזמנה מראש.	____	ב	מתח ובלשי
3	הוויכוח הגדול בבית שלנו התחיל בגלל כפית.	____	ג	מדע בדיוני
4	הזאב האחרון בעמק החליט לרדת אל הכפר.	____	ד	טבע ובעלי חיים

7. מיינו את המשפטים: פתיחה או סוף?

מחסן מילים: הדבורים חזרו, וגם הפרחים.

והחללית נחתה, בדיוק בחצר של בית הספר.

מישהו החליף בלילה את כל השלטים ברחוב שלנו.

אחותי החורגת ואני הסכמנו רק על דבר אחד.

כשהסופה הגיעה, העורבים כבר עזבו.

ומאז, לשולחן שלנו יש כיסא נוסף.

פתיחה	סוף

חלק ג׳ – כותבים

כתבו 3–5 משפטים.

8. המשיכו את הפתיחה "בבוקר מצאה רפאלה פתק מודבק על הדלת, ועליו רק שלוש מילים: אל תפתחי אותה." – כתבו 3 משפטים שבאים מיד אחריה.

9. "פתיחה וסוף – כתבו את האמצע": הפתיחה – "המפה נקרעה בדיוק במקום שבו היה מסומן האוצר." הסוף – "על הפסגה, במקום אוצר, חיכה לנו פתק בכתב היד של סבא." כתבו את אמצע הסיפור (בעיה, ניסיונות, שיא).

כרטיס יציאה

1. איזה סוג משפט הכי קל לי לכתוב: פתיחה, סוף או תפנית? למה?

2. כתבו משפט פתיחה משלכם שמתחיל בשאלה.